

LILLE SKOVHUMLE

BOMBUS PRATORUM (LINNAEUS, 1761)

AF LISE HANSTED

Danmarks Bivlerforening

lh@biavl.dk

Fra starten af april kan man se dronningerne af lille skovhumle lede efter redesteder, både ved jorden og højere oppe. Lille skovhumle findes almindelig udbredt i Danmark. Den lever i enge, heder og skovbryn, i det dyrkede land og i haver og parker i byerne. I lysåbne skove er den mere almindelig end andre humlearter, men den undgår de mest åbne solesponerede levesteder. Den bygger rede både i og over jorden, f.eks. i gamle muse-, fugle- og egerreder, i hulrum i træer, hegn og buske, i beskyttede tilgroede hjørner af haver og i hulrum i huslofter.

Der kan være op til 120 individer i en koloni, men oftest færre. Kolonierne producerer kun få kuld arbejdere. Derefter skifter de til at producere hanner og nye dronninger, der kan ses allerede i juni.

I juli finder de nyparrede dronninger et sted at overvintrere, og kolonierne går til grunde. Der går relativ kort tid

fra dronningen bygger rede til kolonien opløses, så i år med gunstige forhold kan nogle af de nye dronninger fra årets første kolonier nå at etablere en generation mere. Derfor kan man også se lille skovhumle senere på året.

Lille skovhumle har en kort tunge, er pollengeneralist, og henter nektar og pollen i en lang række planter. Den søger føde indenfor få hundrede meter fra reden. Arbejderne ses særligt i brombær, hindbær og andre arter tilhørende rosenfamilien, samt i ribs, solbær og kulsukker. De foretrækker ofte blomster, der hænger nedad.

Dronningerne er 15-17 mm lange med et vingefang på 28-32 mm. Hannerne er 12-14 mm lange med et vingefang på 25-28 mm og arbejderne er 10-14 mm lange. Alle tre køn har en lille orangerød hale, en klar gul krave og et gult bånd på bagkroppen, som ofte er afbrudt i midten. Resten af kroppen er sort. Den gule krave kan være reduceret eller mangle hos dronninger og arbejdere. Pollenkurven er sort med rødlig spidser. Sammenlignet med andre rødhalede arter, er kroppen kort.

Lille skovhumle parasiteres af skovsnyltehumle (*Bombus sylvestris*). Undersøgelser har vist, at skovsnyltehumle i nogle tilfælde kan overtage helt op til halvdelen af lille skovhumles reder.

Lille skovhumle dronning

(*Bombus pratorum*).

Foto Steven Falk.

Kilder

Du finder en oversigt over anvendt litteratur på www.biavl.dk/medlemmer/enlige-bier-humblebier

Se flere billeder på Steven Falks side på Flickr
<https://www.flickr.com/photos/63075200@N07/sets/72157631568798319/>

